

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبیرخانه

انتخابات

(رسانه های بیگانه)

بیست و هفتم فروردین ماه ۱۳۹۶ - شماره ۲۹

- مقدمه: ۱
- الف- علل و انگیزه‌های احمدی نژاد از ثبت نام در انتخابات ریاست جمهوری..... ۲
- ۱- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ غیر منتظره اما با زمینه سازی قبلی..... ۲
- ۲- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ مشکلات اقتصادی و احساس رسالت دینی..... ۲
- ۳- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ مساله جانشینی رهبری و ضرورت حضور در سیاست..... ۲
- ۴- انگیزه‌های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ باج‌گیری از نظام برای ماندن..... ۲
- ۵- انگیزه های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ واکنش به استفاده ابزاری جریان اصول گرا..... ۳
- ۶- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ ناامیدی و عبور از جریان اصول‌گرا به اصلاح طلب..... ۳
- ۷- علت ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ خوشبینی ناشی از ارفاق‌های مکرر نظام..... ۳
- ب- پیامدها و هزینه های ثبت نام احمدی نژاد برای حاکمیت در ایران..... ۳
- ۱- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ رد صلاحیت قطعی توسط شورای نگهبان..... ۳
- ۲- هزینه‌های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ هزینه حیثیتی برای نظام..... ۴
- ۳- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ تداعی رویارویی های سیاسی با رهبری..... ۴
- ۴- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات و تشدید تفرقه و شکاف در جریان اصول گرا..... ۴
- ۵- هزینه های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ رد صلاحیت و احتمال افشاگری علیه نظام..... ۵
- ۶- رد صلاحیت احتمالی احمدی نژاد؛ تردید در استقلال و بی طرفی شورای نگهبان..... ۵
- ۷- نامزدی احمدی نژاد؛ تعارض در رد صلاحیت و عدم دخالت رهبری در انتخابات..... ۵
- ۸- رد صلاحیت احمدی نژاد؛ انتقام از جریان اصول‌گرا با حمایت احتمالی از روحانی!!..... ۵
- ۹- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ تقویت جایگاه نامزدهای اصلی..... ۶
- ج- کاستی‌های و نقصان‌ها ن نظام انتخاباتی در جمهوری اسلامی..... ۶
- ۱- انتخابات ریاست جمهوری در ایران؛ محرومیت زنان و اقلیت‌های مذهبی از نامزدی..... ۶
- ۲- انتخابات ریاست جمهوری در ایران؛ هیجان به جای عقلانیت و برنامه..... ۶
- ۳- خلاء احزاب سیاسی در ایران؛ نامزدهای متعدد و رد صلاحیت نامزدهای متقدم..... ۶
- ۴- خلاء احزاب سیاسی در ایران؛ نامزدهای های پوششی در نبود اجماع حزبی..... ۷
- ۵- انتخابات ریاست جمهوری؛ چالش دوگانه اطاعت یا سرپیچی از فرامین رهبری..... ۷
- ۶- شورای نگهبان و مهندسی انتخابات از طریق تایید صلاحیت های محدود!!..... ۷
- د- ثبت نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری؛ چالش‌های جریان اصول‌گرا و اصلاح طلب..... ۷
- ۱- رقابت های انتخاباتی در فضای مجازی؛ اصول‌گرایان بازنده عرصه شبکه های اجتماعی..... ۷
- ۲- فیلتر کردن کانال‌های تلگرام؛ طرحی برای کنترل جریان اصلاح طلب در فضای مجازی..... ۸
- ۳- صدا و سیمای در مقایسه با شبکه های مجازی؛ ضریب نفوذ بیشتر و تاثیرگذاری کمتر..... ۸
- ۴- ثبت نام نامزدهای پوششی؛ کم تاثیر در سرنوشت انتخاباتی جریان اصول‌گرا..... ۸
- ۵- ثبت نام رئیسی در انتخابات؛ طرحی آرام و حساب شده برای تخریب روحانی..... ۸
- ۶- سکوت جریان اصلاح طلب در برابر رد صلاحیت احمدی نژاد؛ سیاسی یا توجیه پذیر؟!..... ۹

مقدمه:

ثبت نام غیرمنتظره و نامتعارف احمدی نژاد در انتخابات ریاست جمهوری فضای ، رسانه‌ای بیگانه را کاملاً تحت الشعاع قرار داده است.

علل و انگیزه‌های احمدی‌نژاد از اعلام نامزدی و پیامدهای ثبت نام او برای نظام ، جریان اصول‌گرا و حتی جریان اصلاح‌طلب ؛ مورد توجه قرار گرفته است. در کنار این محورها، سلامت و کارآمدی انتخابات در ایران همچنان مورد تردید قرار می‌گیرد.

در ارتباط با اعلام نامزدی احمدی نژاد ، بیش از هر چیز از بی‌اعتنایی او به فرمایشات رهبر انقلاب در این باره سخن به میان می‌آید و این مساله در قالب نقطه ضعفی برای نظام مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. در واقع این مساله شاهدهی بر حقانیت مخالفان احمدی نژاد در دوره ریاست جمهوری او و اشتباه جریان اصول‌گرا راجع به میزان تعهد اخلاقی و سیاسی او به نظام گرفته می‌شود.

تحلیل‌های بیگانه در انگیزه کاوی ثبت نام احمدی نژاد در جهات مختلفی حرکت می‌کند؛ از احساس رسالت برای استمداد از طبقات محروم جامعه با اتکاء به باورهای منجی‌گرایانه گرفته تا انتقام‌جویی از جریان اصول‌گرا به دلیل آنچه که رسانه‌ها سوءاستفاده‌ای از این جریان از احمدی نژاد می‌خوانند.

در برخی تحلیل‌ها هم از نگاه میان مدت احمدی نژاد به عرصه سیاسی کشور و تلاش برای ماندن در سپهر سیاسی و تعیین‌کنندگی در این عرصه سخن به میان می‌آید.

فضای تبلیغی رسانه‌های بیگانه درباره انتخابات ریاست جمهوری

الف- علل و انگیزه‌های احمدی نژاد از ثبت نام در انتخابات ریاست جمهوری

۱- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ غیر منتظره اما با زمینه سازی قبلی

«معادلات را تا حد خیلی به هم زد. کسی شاید انتظار نداشت که حتی آقای احمدی نژاد چنین اقدامی کند. البته کسانی پیش بینی کرده بودند در داخل ایران کسانی این صحبت ها را کرده بودند. در روزنامه ها هم مطرح کرده بودند که قصد نهایی آقای احمدی نژاد این هست که خودش وارد رقابت انتخاباتی شود نه آقای بقایی و به ویژه تاکید می کردند که در تمام تبلیغات انتخابی یا آن کارهایی که در این دو هفته های اخیر انجام دادند. آقای بقایی ساکت بوده و خود آقای احمدی نژاد بوده که صحبت کرده و در واقع توجهات را به سمت خودش معطوف کرده نه به سمت نامزد مورد حمایتش. ۱»

۲- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ مشکلات اقتصادی و احساس رسالت دینی

«ناراضیان اقتصادی در جامعه که از مسئله اشتغال و رکود ناراضی هستند دنبال یک منجی می گردند و آقای احمدی نژاد آن را درک کرده از جنبه ایدئولوژیک .. احمدی نژاد .. امام زمان حاضره و تبعیت از ولایت فقیه معنا ندارد و در اولویت دوم است ... از جنبه سیاسی در آن موقع (توصیه رهبری به احمدی نژاد برای نیامدن در صحنه انتخابات) باید همان بازی را می کرد چون اگر این کار را نمی کرد باهاش برخورد می شد سعی کرد آن موقع آن موج را رد کند و بیاید توی بازی .. آچمز کردن جناح های اصولگرا و اصلاح طلب استفاده می کند! ۲»

۳- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ مساله جانشینی رهبری و ضرورت حضور در سیاست

« در این دوره انتخابات مسئله جانشینی تعیین خواهد شد و این مسئله خیلی مهم است برای آینده سیاسی ایران و نیرویی که در این زمینه حضور داشته باشد در آینده سیاسی ایران نقش خواهد داشت. احمدی نژاد می داند در فضای سیاسی ایران باید یارگیری کند وگرنه به حاشیه رانده خواهد شد و نمی تواند به حیات سیاسی خود ادامه دهد ... یارگیری از گروه های ناراضی .. یکسری در بلوک قدرت .. مخالفان برجام .. اینکه روحانی کوتاه آمد خط قرمزها را رعایت نکرد .. گروه دیگر کسانی که با آمدن روحانی به حاشیه رانده شدند ۳»

۴- انگیزه‌های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ باج گیری از نظام برای ماندن

« احمدی نژاد یک فرد غیرقابل پیش بینی است ولی از کمترین و کوچکتین کارت هایی که برای بازی دارد ، در حال استفاده است و حالا می خواهد سیاست را علنی کند. هرچند بعدا باز هم این را توجیه خواهد کرد که آقای (آیت الله) خامنه‌ای به من گفته بود دو قطبی می شود و حالا دیگر دو قطبی شده من آمده ام سه قطبی کردم ولی در واقع نوعی

۱ - تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۲ - علیرضا نامور حقیقی؛ تلویزیون بی بی سی فارسی، ۱۳۹۶/۱/۲۴

۳ - علیرضا نامور حقیقی؛ تلویزیون بی بی سی فارسی، ۱۳۹۶/۱/۲۴

باج گیری است از حکومت برای پرهزینه کردن رد صلاحیت ها در حمایت از آقای بقایی یا به هر حال فردی از طیف و دسته خود آقای احمدی نژاد.^۴»

۵- انگیزه های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ واکنش به استفاده ابزاری جریان اصول گرا

«ایشان حس می کند که اگر اصولگرایان برنده شوند می خواهند با چیزی که سبب ایشان هست برنده شوند و بعد هم اگر برنده شدند اولین کسی را که در واقع حذف می کنند و به حسابش می رسند مجموعه احمدی نژاد است. به همین دلیل نمی خواهد بگذارد این بازی آن طوری که اصولگرایان می خواهند شکل بگیرد. می آیند یک جریانی را درست می کند همان طوری که در زمانی که رییس جمهور بود آن سیاست عمومی اش در جهان همین طور بود در داخل هم همین است. بیش از این مسئله با همه وجود سعی می کند یک اقدامات بزرگ را با سرو صدا انجام دهد و به قول خودش فضای عمومی را به نفع خودش جلب کند»^۵

۶- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ ناامیدی و عبور از جریان اصول گرا به اصلاح طلب

«ایشان یک بخشی از جامعه در واقع طرفدارش بودند اما به مرور همیشه این ریزش داشت و هر دفعه ایشان بخشی از طرفداران خودش را از دست داد و دیدیم که بسیاری از نزدیکان ایشان اعلام تبری کردند از این آدم.. اصولگرایان دیگر برایشان احمدی نژاد یک مهره سوخته است و حاضر نیستند در واقع تاوان عدم تعادل ایشان را بدهند. برای همین است که آقای مشایی نامه می نویسد به آقای خاتمی و ایشان تلاش می کند تا در اصلاح طلبان شانس خود را امتحان بکند. این نشان می دهد آقای احمدی نژاد از آن پایگاه اولیه خودش که عمدتاً از بین اقشار محروم جامعه و طرفداران اصولگرایی بود نا امید بوده و عکس هایی که در کوه می گیرد و منتشر می کند و نامه ای که می نویسد^۶»

۷- علت ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ خوشبینی ناشی از ارفاق های مکرر نظام

«یکی از دلایل جسارتی که او دارد به خرج می دهد. مثلاً در ارتباط با آقای (آیت الله) خامنه ای ظاهراً همین سابقه ای حمایتی بوده که در حکومت داشته است. یعنی او در سالهای متوالی این تجربه را داشته کارهایی را انجام داده این کارها را اگر بقیه انجام می دادند محو می شدند از صحنه سیاست ایران و بلکه از صحنه وجود. اما او این کارها را انجام داده تحمل شده طبیعتاً اعتماد به نفسش با آدم های عادی فرق می کند در داخل حکومت. احساس می کند که می تواند جاهایی برود که بقیه نتوانسته اند بروند فارغ از این که برداشتش اینبار درست باشد یا نباشد»^۷

ب- پیامدها و هزینه های ثبت نام احمدی نژاد برای حاکمیت در ایران

۱- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ رد صلاحیت قطعی توسط شورای نگهبان

«شما تردید نداشته باشید در رد صلاحیت آقای احمدی نژاد در مرتبه اول، چون اگر شورای نگهبان آقای احمدی نژاد را تایید بکند یعنی شورای نگهبان هم دارد به هر حال سرکشی می کند از توصیه ولی فقیه. شاید آقای احمدی نژاد را با همین

^۴ - رضا علیجانی فعال ملی مذهبی، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^۵ - عباس عبدی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^۶ - محمد حسین جعفریان روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^۷ - حسین باستانی تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

عنوان هر چند لابی خواهند کرد که ایشان استعفا بدهد و حدس زده می شود که استعفا ندهد. در مصاحبه ای هم که چندی پیش داشت چند روز پیش جمله ای را به کار برد که امروز تفسیر و معنایش روشن می شود گفت من نوارهایی را پرکردم چندتاش پخش شده بقیه اش هم حتی اگر من هم زنده نباشم پخش خواهد شد. یعنی دارد می گوید که من با چه برگ هایی بازی می کنم و تا حد مقاومت می کنم قطعاً ایشان را رد صلاحیت می کنم به جای باج شاید داغی بر دستش بگذارند»^۸

۲- هزینه های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ هزینه حیثیتی برای نظام

« هزینه اجتماعی شاید نداشته باشد ولی به لحاظ حیثیتی برای نظام جمهوری اسلامی و برای شخص آقای (آیت الله) خامنه ای که احمدی نژاد را به هر حال دولت مورد توجه خودش می دانست. نظرش را به آقای احمدی نژاد نزدیک می دانست تا رفیق دیرینه اش آقای هاشمی خوب این هزینه نیست. اما آقای احمدی نژاد عقبه سیاسی فعالی ندارد ممکن است در برخی از اقشار اجتماعی رای داشته باشد. در هر حال این حق آقای احمدی نژاد بوده که از این حقوق شهروندی استفاده کند و تاسف بار است که به هر حال در انتخاباتی که غیر مذهبی ها؛ ملیون؛ ملی مذهبی ها؛ اصلاح طلبان سبز؛ زنان؛ اهل تسنن نمی توانند مشارکت کنند افرادی با این شکل و شمایل سیاست ورزی دارد شرکت می کنند و تراژدی دولت هشت ساله تکرار می شود این بار به شکل شاید کمتری در روز دوم ثبت نام ها»^۹

۳- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ تداعی رویارویی های سیاسی با رهبری

« آقای احمدی نژاد دارد نشان می دهد که در مقابل رهبر جمهوری اسلامی قرار دارد و آن بحث های گذشته را به ذهن متبادر می کند. بحث هایی که برسر معاون اولی آقای رحیم مشایی ابتدا مطرح شد و بعد برسر اختلافی که برسر وزارت آقای حیدر مصلحی برسر وزارت اطلاعات پیش آمد و به خانه نشینی ۱۱ روزه آقای احمدی نژاد منجر شد. به هر حال با هر نگاهی که به این موضوع نگاه کنیم آنچه که الان بیشتر جلب توجه می کند این تقابل است بین آقای احمدی نژاد و حکمی که به او از طرف رهبری جمهوری اسلامی داده شده؛ در گام بعدی طبیعتاً چه تاثیری رد صلاحیت او قابل توجه خواهد بود و چه تاثیری در واقع تایید صلاحیتش و حضورش در رقابت های انتخاباتی.»^{۱۰}

۴- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات و تشدید تفرقه و شکاف در جریان اصول گرا

«محمود احمدی نژاد وارد عرصه انتخابات ریاست جمهوری ایران شده است که این اقدام رئیس جمهور قبلی ایران می تواند موجب بروز مشکلات در بین تندروها شود که به دنبال برکناری حسن روحانی رئیس جمهور فعلی هستند. سرپیچی احمدی نژاد از سخنان آیت الله خامنه ای می تواند جنگ قدرت درون گروههای تندرو را که مصمم به برکناری حسن روحانی رئیس جمهور میانه در انتخابات نوزدهم مه هستند پیچیده کند»^{۱۱}

^۸ - رضا علیجانی فعال ملی مذهبی، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^۹ - رضا علیجانی فعال ملی مذهبی، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^{۱۰} - تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

^{۱۱} - فایننشال تایمز ۱۳۹۶/۱/۲۴

۵- هزینه های ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ رد صلاحیت و احتمال افشاگری علیه نظام

« رد صلاحیت می شوند با توجه به معیارها و چیزهایی که در ایران باهاش آشنا هستیم به نظر من آقای احمدی نژاد را گرچه رهبری گفتند به خاطر دو قطبی نباید ولی یک دلیل جدی اش هم این بود که حتما ردش می کردند و خوب نظام دوست ندارد که همه رییس جمهورها بیایند و دوباره رد شوند. یک ذره باره سنگین دارد. اما آقای احمدی نژاد این را می خواهد تحمیل کند به سیستم که شما باید من را رد کنید و هزینه اش را بدهید چون عملا فکر می کند که دارند حذفش می کنند بدون اینکه هزینه ای بخواهند بدهند. بنابراین تا اینجاش موفق می شود. اما این که در ادامه چیکار کند در ادامه بعد از این که رد صلاحیت شود کار جدی در عرصه عمل نمی تواند بکند مگر اینکه یک وقت دست به افشاگری و این طور چیزها بزند خوب ما نمی دانیم چی است. ۱۲»

۶- رد صلاحیت احتمالی احمدی نژاد؛ تردید در استقلال و بی طرفی شورای نگهبان

« رد صلاحیت احمدی نژاد در شورای نگهبان نشان خواهد داد که این شورا مستقل عمل نمی کند و تابع دستورات و منویات رهبر عالی ایران است ۱۳»

۷- نامزدی احمدی نژاد؛ تعارض در رد صلاحیت و عدم دخالت رهبری در انتخابات

« حالا این پارادوکس به وجود آمده که آیا اگر آقای (آیت الله) خامنه ای در انتخابات دخالت نمی کند باید شورای نگهبان منصوب به رهبر نظر او را مد نظر قرار بدهد و آقای احمدی نژاد را رد صلاحیت کند یا نه. به نوعی آقای احمدی نژاد همین پیام را داد که حضورش در این انتخابات به دلیل آن هست که در واقع یک کاندیدای پوششی باشد برای آقای بقایی و اگر آقای بقایی را رد صلاحیت کنند در واقع این پیام را بدهد که من را بپذیرد. مجموعه ای از این در واقع اتفاقات و وقایع از این دست است که عده ای را به این نتیجه می رساند که اساسا انتخابات به معنی واقعی در ایران برگزار نمی شود و این رهبر است و ساز و کاری که به رهبر این اجازه را می دهد که با دخالت های متعدد از پیش از انتخابات درحین انتخابات و حتی بعد از انتخابات بتواند صحنه سیاسی را بچیند و در انتخابات تاثیر بگذارد. ۱۴»

۸- رد صلاحیت احمدی نژاد؛ انتقام از جریان اصول گرا با حمایت احتمالی از روحانی!!

« تلاش کرده که انتقام بگیرد از اصولگرایان و کاری بکند که سبب آرای آنها ریزش داشته باشد و نکته دیگر اینکه ممکن است با تمام این احوال ایشان به توافقی نرسد و آماده باشد تا بماند تا آخرین لحظه کاری را که آقای خاتمی کرد در دوره گذشته در حق آقای روحانی این دفعه ایشان کند و بگوید بله ما تایید صلاحیت نشدیم یا ما را راه ندادند و حالا شما به فلانی رای بدید و این طوری یک وزنه کشی از خودش کند که در هر سه صورت من معتقد هستم اینها یک شوخی است چون پرونده سیاسی آقای احمدی نژاد با این اتفاق ها بسته شد ۱۵»

۱۲ - عباس عبدی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۱۳ - سعید لیلانز، خبرگزاری رویترز ۱۳۹۶/۱/۲۳

۱۴ - بهروز صمد بیگی تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۱۵ - محمد حسین جعفریان روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۹- ثبت نام احمدی نژاد در انتخابات؛ تقویت جایگاه نامزدهای اصلی

« عملاً دارد کاری می کند که در بعضی موارد به سود هر دو تا کاندیدای جناح موجود است. یعنی از یک طرف هیاهویی که ایشان ایجاد کرده باعث شده کلی آقای روحانی در واقع عملکرد ضعیف اش و اقتصاد افتضاحی را که در این سالها ایشان به وجود آورده از منظرها دور شود همه رسانه ها بیایند روی بحث آقای احمدی نژاد متوجه شوند. نکته دیگر در مورد آقای ریسی که من فکر می کنم به نفع ایشان شده این است که رسانه های مختلف از جمله خود بی بی سی فارسی که مثل آنتی بیوتیک هرچند ساعت به چند ساعت در این چند روز مثل یک ستاد علیه آقای ریسی کار می کنند از احکام سال فلان و بهمان می گویند یک مدتی از این موضوع دور می شوند و باز هیاهوی آقای احمدی نژاد می آید وسط و باز این نفع آقای ریسی هم هست. ۱۶»

ج- کاستی های و نقصان های نظام انتخاباتی در جمهوری اسلامی

۱- انتخابات ریاست جمهوری در ایران؛ محرومیت زنان و اقلیت های مذهبی از نامزدی

« چرا فقط شهروندان شیعه می توانند رئیس جمهور ایران بشوند؟ آیا عبارت رجل سیاسی باید زنان را هم در بر بگیرد؟ تابعیت ایرانی و تبار ایرانی ویژگی هایی که قابل پیش بینی و طبیعی به نظر می رسند اما وقتی مذهب خاص و جنسیت خاصی هم ضروری باشند سؤال های بیشتری در مورد دموکراتیک بودن انتخابات ریاست جمهوری در ایران مطرح می شود ضمن این که ویژگی های دیگری هم مثل مدیر و مدبر بودن نامزد هم راه را برای ابهام و تفسیر باز می کند. ۱۷»

۲- انتخابات ریاست جمهوری در ایران؛ هیجان به جای عقلانیت و برنامه

« شاید ایران از معدود کشورهایی باشد که یک ماه مانده به انتخابات ریاست جمهوری رای دهندگان هنوز نمی دانند قراره به چه کسی و چه برنامه هایی رای دهند. و همه شور و هیجان در همان دو سه هفته مانده به روز رای گیری خلاصه می شود که بعضاً نامزدها با زیر سؤال بردن همدیگر و دادن وعده های غیر عملی سعی می کنند برای خود رای جمع کنند. حضور این تعداد داوطلب برای جدی ترین نهاد اجرایی کشور شاید در نگاه اول چیزی شبیه به شوخی به نظر برسد و سوژه عکاسان و طنز مردم شود. اما برخی ها معتقد هستند این وضعیت به این خاطر تغییر نمی کند که در بین رد صلاحیت شدگان چهره های مشهور و احتمالاً کارآمد هم کمتر به چشم آیند. ۱۸»

۳- خلاء احزاب سیاسی در ایران؛ نامزدهای متعدد و رد صلاحیت نامزدهای منتقد

« نظارت استصوابی که وجود دارد و شورای نگهبان همه وظایف را به عهده گرفته و پاسخگو به هیچ نهادی نیست اگر شخصی را بخواهد رد صلاحیت کند. و در این بین خیلی ها معتقدند این کار را کرده که اگر افرادی مثل قاسم شعله سعیدی یا افراد دیگری رد صلاحیت شدند، بگویند همه این ها با هم رد صلاحیت شدند و پاسخگویی خیلی کم رنگ تر شود..»

۱۶ - محمد حسین جعفریان روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۱۷ - تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۲

۱۸ - تلویزیون من و تو ۱۳۹۶/۱/۲۲

ایران از معدود کشورهایی است در دنیا که چون احزاب به معنای واقعی وجود ندارند هرکسی می تواند در انتخابات ریاست جمهوری که یک نهاد بسیار مهمی است شرکت کند^{۱۹}»

۴- خلاء احزاب سیاسی در ایران؛ نامزدهای های پوششی در نبود اجماع حزبی

« ناشی از خلل تحزب در ایران هست . کاندیداها باید در اصل در یک سیستمی که در آن احزاب هستند آبدیده شوند و به مرحله ای برسند که بتوانند کاندیدای نهایی شوند . در ایران چنین چیزی نداریم عملاً می بینیم در هر دوره موضوع جدیدی مطرح می شود . که در این دوره کاندیدای سایه و کاندیدای متعدد از جریانات مختلف یکی از موضوعاتی هست که مطرح می شود^{۲۰}»

۵- انتخابات ریاست جمهوری؛ چالش دوگانه اطاعت یا سرپیچی از فرامین رهبری

« این انتخابات می تواند به فرصتی برای انتخاب فردی «مطیع رهبر» یا «چالشی برای رهبر» باشد انتخابات ریاست جمهوری با همه انتخابات های مقام های سیاسی انتخابی در ایران متفاوت است. رییس جمهور قرار است که نماینده کل ملت باشد، اما به دلیل تناقض حقیقی و حقوقی موجود در ساختار سیاسی جمهوری اسلامی و به دلیل حضور «ولی فقیه» در راس این نظام سیاسی، این انتخابات می تواند به فرصتی برای انتخاب فردی «مطیع رهبر» یا «چالشی برای رهبر» باشد. حتی مطیع ترین رییس جمهوری نسبت به رهبری (مانند محمود احمدی نژاد) وقتی بر مشروعیت جایگاه خود به عنوان نماینده کل مردم تمایل پیدا میکند، به چالشی برای رهبر بدل می شود. این خود بخشی از تناقض موجود در ساختار جمهوری اسلامی را نشان می دهد^{۲۱}»

۶- شورای نگهبان و مهندسی انتخابات از طریق تایید صلاحیت های محدود!!

« شورای نگهبان اجازه حضور نامزدهایی که بتوانند به چالش جدی برای رهبر بدل شوند را نمی دهند. یکی از راه هایی که تاکنون در جمهوری اسلامی برای تقلیل چنین چالشی در پیش گرفته شده مهندسی انتخابات از طریق کنترل «منوی انتخابات» توسط شورای نگهبان با نظارت استصوابی بوده است. در این انتخابات ها رای دهندگان به رستورانی می روند که یک «منوی ثابت» دارد و عملاً رای دهند می بایست به نوعی با یکی از نامزدهای این فهرست اجباری، کنار آمده و مطالبات خود را در او ببینند^{۲۲}»

د- ثبت نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری؛ چالش های جریان اصول گرا و اصلاح طلب

۱- رقابت های انتخاباتی در فضای مجازی؛ اصول گرایان بازنده عرصه شبکه های اجتماعی

« اصولگرایان در انتخابات مجلس دهم بازنده اصلی در شبکه های اجتماعی بودند آنها حالا از تاثیر گذاری فضای مجازی بر انتخابات ریاست جمهوری نگران هستند. عزت الله ضرغامی عضو جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی معتقد است فضای مجازی یکی از مهم ترین موضوعات انتخابات این دوره است.. دولت آقای روحانی مقاومت کرده علیه فیلتر کردن

^{۱۹} - تلویزیون من و تو ۱۳۹۶/۱/۲۲

^{۲۰} - روزبه میر ابراهیمی تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۲

^{۲۱} - کوروش رحیم خانی روزنامه نگار ۲۳، تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱

^{۲۲} - کوروش رحیم خانی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۲۳

بسیاری از شبکه های اجتماعی با این وجود می بینیم که مقام های امنیتی عده ای از مدیران گروه های تلگرامی را بازداشت کردند در آستانه انتخابات... مانع جریان اطلاعات در فضای مجازی شوند ۲۳»

۲- فیلتر کردن کانال های تلگرام؛ طرحی برای کنترل جریان اصلاح طلب در فضای مجازی

«عضویت حسن روحانی و دیگر اعضای کابینه اش مانند جواد ظریف در توئیتر و فیس بوک باعث تغییر نگاه ها به شبکه های اجتماعی شد. برخلاف دولت های نهم و دهم دولت حسن روحانی کمتر نگاهی امنیتی به شبکه های داشت و با بهبود کیفیت اینترنت نقش عمده ای در بالا رفتن آمار استفاده از شبکه های اجتماعی ایفا کرد در یک دهه گذشته و بخصوص بعد از انتخابات ۸۸ نگاه حکومت ایران به فضای مجازی بیشتر امنیتی بوده است، آیت الله خامنه ای رهبر ایران هم معتقد است باید کنترل بیشتری روی آنها وجود داشته باشد. اما اتفاقی مثل دستگیری ۱۲ نفر از مدیران گروه های اصلاح طلب در تلگرام درست دو ماه مانده به انتخابات ریاست جمهوری ایران نگرانی هایی را در مورد محدودیت استفاده از شبکه اجتماعی در انتخابات به وجود آورده فشارهای این چنینی برای کنترل محتوای مطالبی که در تلگرام منتشر می شود کم نبوده است»^{۲۴}

۳- صدا و سیما در مقایسه با شبکه های مجازی؛ ضریب نفوذ بیشتر و تاثیر گذاری کمتر

«در تمام پیمایش هایی که انجام شده هنوز صدا و سیما مهم ترین مرجع خبری است. اما در اینجا یک بحث را تفکیک کنیم و آن این که شما مرجع خبری باشید به تنهایی کفایت می کند یا نه چون مرجع خبری شما می توانید به هر رسانه ای رجوع کنید آیا به آن رسانه اعتماد می کنید... به کدام بیشتر اعتماد کنیم چیزی است که ما حداقل در ایران فقط می دانیم که به این راحتی نیست یعنی افراد از شبکه های مختلف استفاده می کنند و هیچ مرجعی هم نداریم که چقدر تا چه حد به کدامشان بیشتر اعتماد دارند. ۲۵»

۴- ثبت نام نامزدهای پوششی؛ کم تاثیر در سرنوشت انتخاباتی جریان اصول گرا

«در دوره قبل کسی مثل حداد عادل در فضای انتخابات شرکت کرد و بعدا گفت که آمدم تا در دوران مناظره ها از انقلاب و از نظام و رهبری دفاع کنم. به هر حال فکر می کنم در جریان اصولگرا افرادی هستند که می آیند تا از این فضا استفاده کنند برای طرح موضوعاتی که دنبالش هستند. در نهایت آنقدر تاثیر گذار در سبد نهایی آراء اصولگرا ها نخواهند داشت. ۲۶»

۵- ثبت نام رئیسی در انتخابات؛ طرحی آرام و حساب شده برای تخریب روحانی

«یک شخصیت تهاجمی داشت آقای رئیسی علیرغم این که کلی هم صحبت کرد. ولی روی یک نکته مهم در حوزه اقتصادی یعنی بیکاری دست گذاشت. خوب می دانیم در خصوص سالهای گذشته افزایش پیدا کرده. این نشان می دهد که از این نظر برنامه دارند که دولت آقای روحانی را به چالش بکشاند. و حتی در زمینه حقوق شهروندی که ما می دانیم که آقای ریسی یکی از متهمان مهم نقض حقوق شهروندی در جمهوری اسلامی است، آنجا هم روحیه تهاجمی داشت و

۲۳ - تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۲۴ - تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۲۵ - آرش غفوری تحلیل گر تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳

۲۶ - روزبه میر ابراهیمی تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۲

گفت و در عمل این را پیاده کنی و انشانویسی بس است. آن تیمی هم که همراه خودش آورده بود یک تیمی بود که در واقع یک بخشی از دولت احمدی نژاد بودند و خیلی از طیف های مختلف اصولگرایان همراهش نبودند و نشان می دهد که یک طیف خاصی از اصولگراها با یک رویکرد تهاجمی سعی دارند به طور جدی آقای روحانی را در انتخابات به چالش بکشاند آقای ریسی تقریبا با نقاب آمدند و حرفاشان هم خیلی کلی بود شبیه همان بیانیه ای که برای اعلام حضور در انتخابات اعلام کردند شاید دو تا نکته ای که در پاسخ به خبرنگارها بود این که ما با همه جهان به جز اسرائیل تعامل خواهیم داشت و طعنه ای که در رابطه با منشور حقوق شهروندی زدند و گفتند که الان وقت انشا نیست وقت اجراست^{۲۷}»

۶- سکوت جریان اصلاح طلب در برابر رد صلاحیت احمدی نژاد؛ سیاسی یا توجیه پذیر؟!

« اگر آقای احمدی نژاد رد صلاحیت شود آیا فکر می کنید که اعتراضی از طرف اصلاح طلبان نخواهیم شنید... به دلیل اینکه آقای احمدی نژاد پرونده هایی دارد که باید به آنها رسیدگی شود اصلا مسئله رییس جمهور شدن نیست. پرونده های آقای احمدی نژاد باید بهش رسیدگی شود. یکی از دلایلی که این وضعیت به وجود آمده این است که هرکار غیر قانونی کرد همین آقایون سکوت کردند و برایش کف زدن و خندیدن و هیچی هم نگفتند آن کارا اگر شما اگر مهم ترین طرح برنامه اش همین یارانه ها اصلا کلش غیرقانونی شد این قضیه سه برابر آن چیزی که باید می داد قانون باید می داد سه برابر آن را پرداخت. ۲۸»

^{۲۷} - رضا حقیقت نژاد تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۲۵

^{۲۸} - عباس عبدی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی ۱۳۹۶/۱/۲۳